

ČESKÁ REPUBLIKA A EVROPSKÁ UNIE

ASOCIAČNÍ DOHODY

= Evropská dohoda zakládající přidružení mezi Českou republikou na straně jedné a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé (tzv. asociační dohoda) byla klíčovou dohodou upravující vztahy mezi ČR a EU v období před vstupem.

ASOCIAČNÍ DOHODY

- 16. Prosince 1991 – první asociační dohoda byla sjednána již mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a ES a jejich členskými státy. Současně s tím byla sjednána tzv. Prozatímní dohoda o obchodu a otázkách s obchodem souvisejících mezi ČSFR a EHS a ESUO.
- 28. Února 1992 - Prozatímní dohoda byla schválena Radou ES a vstoupila v platnost 1. března 1992.
- 1. ledna 1993 – Vznikem samostatné České republiky došlo k přerušení ratifikace Evropské dohody. Spolupráce ČR a ES pokračuje na základě Prozatímní dohody.
- 4. října 1993 - V Lucemburku přijata nová Evropská dohoda zakládající přidružení mezi ČR na jedné straně a ES a jejich členskými státy na straně druhé.
- 1. Února 1995 – vstupuje v platnost
- 13. Prosince - Vláda ČR schválila žádost ČR o přijetí do EU.

PRŮBĚH VSTUPU – KODAŇSKÁ A MADRIDSKÁ KRITÉRIA

- Nejprve ČR musí přijmout 1993 Kodaňská kritéria , která byla potvrzena a doplněna 1995 v Madridu
- Kritéria byla vytvořena na podmět přijímání států střední a východní Evropy – od této doby je musí přijmout každý stát, který chce vstoupit do EU
- Jednalo se především o:
 - Přijmutí evropské legislativy
 - Splnění politických a ekonomických kritérií
 - schopnosti dostát závazkům

PRŮBĚH VSTUPU

- 23. ledna 1996 – ČR požádala v Římě o vstup do EU prostřednictvím tehdejšího předsedy vlády Václava Klause
 - 13. – 14. prosince 1997 – bylo rozhodnuto Evropskou radou o zahájení vstupního procesu s tzv. lucemburskou skupinou (ČR, Polsko, Maďarsko, Slovinsko, Estonsko, Kypr)
 - 14. ledna 1998 - Do čela českého vyjednávacího týmu byl jmenován náměstek ministra zahraničních věcí **Pavel Telička**.
 - 31. března 1998 – Evropská komise zahájila vstupní rozhovory s uchazeči – především šlo o tzv. „screening“ = srovnávání legislativy státu s evropským právem
- Odobí 1996 – 2004 – kromě „screening“ i jiné posuzování států, např. Evropská komise každoročně podává zprávy o pokroku v přípravě vstupu do EU, mimo jiné i o hospodářské situaci v dané zemi; v roce 2001 – pozitivní hodnocení tržního hospodářství, ALE problém situace Romů a reforma státní správy

PRŮBĚH VSTUPU

12. – 13. prosince 2002 – ukončení procesu předvstupních vyjednávání. Byly stanovena přechodná období, schválen rozpis finančních příjmů a odvodů, rozpočtové kompenzace a vyřešena otázka postupného zavádění přímých plateb zemědělcům.
16. Dubna 2003 – podepsání smlouvy o přistoupení ČR k EU v Athénách. ČR zastupovali prezident Václav Klaus a premiér Vladimír Špidla
13. – 14. června 2003 – konání závazného REFERENDA o přistoupení k EU
1. Května 2004 – ČR se stala členem EU spolu s dalšími devíti státy (Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko, Slovinsko). Jedná se o největší rozšíření EU.
21. Prosince 2007 – ČR patří do Schengenského prostoru

Hlasovací lístek

Prezident republiky v souladu s ústavním zákonem č. 515/2002 Sb., o referendu o přistoupení České republiky k Evropské unii a o změně ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, vyhlásil konání referenda ve dnech 13. a 14. června 2003.

Otázka pro referendum zní:

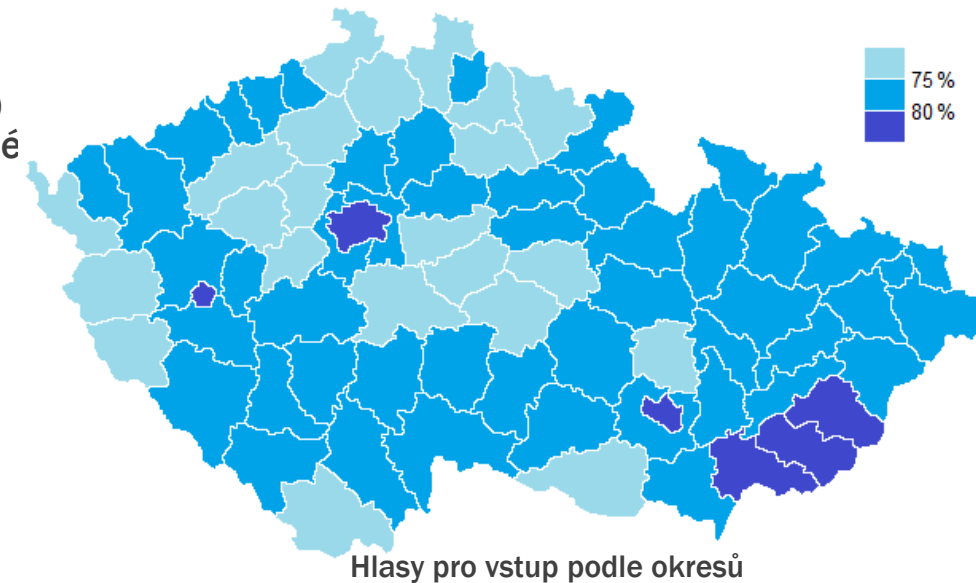
„Souhlasíte s tím, aby se Česká republika stala podle smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii členským státem Evropské unie?“

REFERENDUM Z 13. – 14. KVĚTNA
2003

REFERENDUM Z 13. – 14. KVĚTNA 2003

- Konání závazného referenda o přistoupení k EU.
- **Otázka:** „Souhlasíte s tím, aby se Česká republika stala podle smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii členským státem Evropské unie?“
- Pro vstup hlasovalo 77, 33% voličů, proti 22, 66%. Účast: 55, 21%
- Jedná se o souhlas se smlouvou, ne vstupem!!! Smlouva měla téměř přes 5000 stran, týkajících se vedle vlastního jádra smlouvy také různých dokumentů, celé řady technických dodatků a dále také Je zde zakotvena celá řada přechodných období.
- Zajímavosti:
- Česká republika ve svém právním řádu neměla institut referenda zakotvený, k této příležitosti bylo nutné vypracovat ústavní zákon o referendu – tzv. ad hoc referendum (č. 515/2002).
- Ústavní soud obdržel celkem 28 stížností na průběh referenda z toho 13 nesplňovalo právní náležitosti a zbývají poté označil za neopodstatněné (nenašel důvod, proč by referendum mělo být protiústavní). Na základě vyjádření Ústavního soudu potvrdil v červenci 2003 platnost referenda prezident Václav Klaus.

DOPADY PŘÍSTOUPENÍ

- **Volný pohyb osob**
 - Nové pracovní příležitosti v zahraničí
- **Volný pohyb služeb, zboží a kapitálu**
- **Vymahatelnost práva – na národní i nadnárodní úrovni**
- **Přerozdělování peněz v rámci EU**
- **Společná měna**

VOLNÝ POHYB OSOB

- Mnoho starých členských zemí neumožnilo okamžitý volný vstup občanů nových členských států na svůj pracovní trh. Občané ČR mohli ihned bez omezení pracovat pouze ve Velké Británii, Irsku a Švédsku. Od 1. května 2006 se otevřela možnost práce v těchto zemích: Řecko, Portugalsko, Finsko a Španělsko. Francie tak učinila v létě 2008. Německo a Rakousko své pracovní trhy otevřely pro české občany až v roce 2011.

VOLNÝ POHYB SLUŽEB, ZBOŽÍ A KAPITÁLU

- Dohromady s volným pohybem osob tvoří 4 základní pilíře vnitřní ekonomiky EU:
 - Od roku 2004, kdy se ČR stala členem EU, došlo k přijetí stovek norem, které mají k dosažení těchto svobod přispívat.
 - ČR se dlouhodobě zasazuje o překonání překážek vedoucí k dobudování jednotného evropského trhu a to pomocí především pokračujícího procesu integrace, kdy se v rámci jednotného trhu také vyvíjely vzájemně provázané společné politiky (zemědělská, regionální, dopravní apod.).
- Po vstupu do EU bylo přijato mnoho reforem ke zlepšení makroekonomie, mikroekonomie a zaměstnanosti v ČR
 - Reformy jsou zaměřeny především na stabilizaci veřejných financí, zlepšení kvality podnikatelského prostředí, podporu vědy, výzkumu a inovací a zvýšení flexibility trhu práce.

VOLNÝ POHYB SLUŽEB, ZBOŽÍ A KAPITÁLU – NÁRODNÍ PROGRAM

- Národní program je vytvářen pro vymezená období
- počínaje vstupem se strategie zaměřovala především k Lisabonské smlouvě (vytvoření konkurenčně schopné ekonomiky v Evropě) = v ČR byl vytvořen na jejím základě Národní lisabonský program pro roky 2005 – 2008, poté pro roky 2008 – 2010 a naposled v roce 2010, kdy se program zaměřuje na tři hlavní pilíře (tři mechanismy růstu):
 - Mezi její hlavní pilíře patří tzv. „inteligentní růst“ (propagace znalostí, inovací, vzdělávání a digitální společnosti), udržitelný růst (produkce méně náročná na zdroje a podpora konkurenceschopnosti EU) a inkluzivní růst (vyšší míra participace na trzích práce, získávání dovedností a boj proti chudobě).

VOLNÝ POHYB SLUŽEB, ZBOŽÍ A KAPITÁLU – RATIFIKACE LISABONSKÉ SMLOUVY

- V ČR o Lisabonské smlouvě dvakrát jednal Ústavní soud
 - Poprvé na podnět senátu 2008 – po vyjádření soudu podepsal smlouvu parlament
 - Podruhé na podnět skupiny senátorů 2009 - po vyjádření soudu podepsal smlouvu prezident
- Ústavní soud v obou případech dospěl k tomu, že smlouva není v rozporu s Ústavou ČR

PŘEROZDĚLOVÁNÍ PENĚZ V RÁMCI EU

Viz zpráva ministerstva financí ČR:

<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/ceska-republika-ziskala-v-roce-2019-z-ro-37294>

SPOLEČNÁ MĚNA

- předpokládané přijetí 2019 – 2020
- po krizi 2007 nedůvěra, většina obyvatelstva proti přijetí
- není stanovené přesné datum přijetí

V DOBĚ ČLENSTVÍ ČR
V EU

ČESKÉ PŘEDSEDNICTVÍ 2009

- 1. Ledna – 31. června 2009
- ČR převzalo předsednictví od Francie a poté ho předala Švédsku, s kterými tvořila **předsednické trio**
- Přípravu českého předsednictví koordinoval Útvar místopředsedy vlády pro evropské záležitosti při Úřadu vlády, který vedl vicepremiér **Alexandr Vondra**.
- Motto českého předsednictví: „Evropa bez bariér“
- Další předsednictví 2022: info na: www.eu2022.cz

PRIORITY ČESKÉHO PŘEDSEDNICTVÍ

- 6. ledna 2009 – premiér **Mirek Topolánek** a vicepremiér **Alexandr Vondra** představili v Praze priority a pracovní program českého předsednictví
- Klíčové priority: „**EEE**“ – ekonomika, energetika a Evropa ve světě
- **EKONOMIKA:**
 - cíl stabilizace hospodářské situace po finanční krizi
 - Řešení: odmítnutí protekcionismu, účast všech členských států
- **ENERGETIKA:**
 - Bezpečnost, ochrana klimatu
 - Předmětem jednání se stal vývoj efektivnějších technologií a úspora energie
 - Důležitou roli hrál projekt „Jižní koridor“ – umožnění diverzifikace dodávek energie

PRIORITY ČESKÉHO PŘEDSEDNICTVÍ

- **EVROPA VE SVĚTĚ:**
 - Rozvíjení vztahu s východem
 - Sbližování EU s USA
 - Rozšiřování EU o další členské země – především jednání s balkánskými státy (postoupení přihlášky Černé Hory a přijetí registrace Albánie) a později s Tureckem

PRŮBĚH PŘEDSEDNICTVÍ

- Během českého předsednictví Rady EU se konala řada oficiálních akcí v ČR, Bruselu i na mnoha dalších místech. Mimoto ovlivnily půlroční předsednictví i nečekané události, které prověřily schopnost České republiky vést evropskou politiku.
- **Leden 2009**
 - **Plynová krize** – spor Ruska a Ukrajiny ohledně dodávek plynu do Evropy – počátkem ledna vyřešen
 - **Konflikt na Blízkém východě v Gaze** – vyslání týmu vyjednávačů v čele s ministrem zahraničí Karlem Schwarzenbergem
 - Odhalení v budově rady EU v Bruselu **kontraverzní plastiky Davida Černého Entropa**

PRŮBĚH PŘEDSEDNICTVÍ

- **Březen 2009**
 - Pád české vlády = zpochybnění schopnosti ČR dále vést EU
- **Duben 2009**
 - Návštěva ČR americkým prezidentem **Barackem Obamou** = navazování vztahu EU a USA
- **Květen 2009**
 - Zahájení projektu **Východní partnerství** (posílení vztahů politických a hospodářských s východními zeměmi) a uskutečnění summitu **Jižní koridor**, který řešil otázku nových energetických možností pro Evropu
- **Červen 2009**
 - Nový premiér **Jan Fischer**

ČESKÉ PŘEDSEDNICTVÍ V ČÍSLECH

- 1,9 miliardy korun rozpočet
- 31 vrcholných akcí, z toho 7 summitů
- 550 konferencí v České republice
- 500 kulturních akcí vzniklo pod záštitou českého předsednictví
- 146 diplomatů na Stálém zastoupení ČR v Bruselu
- 1500 úředníků zapojeno do předsednictví v České republice
- 4000 normostran přeložených dokumentů
- 3730 akreditovaných novinářů, z toho 2049 zahraničních
- 30 000 akreditačních karet

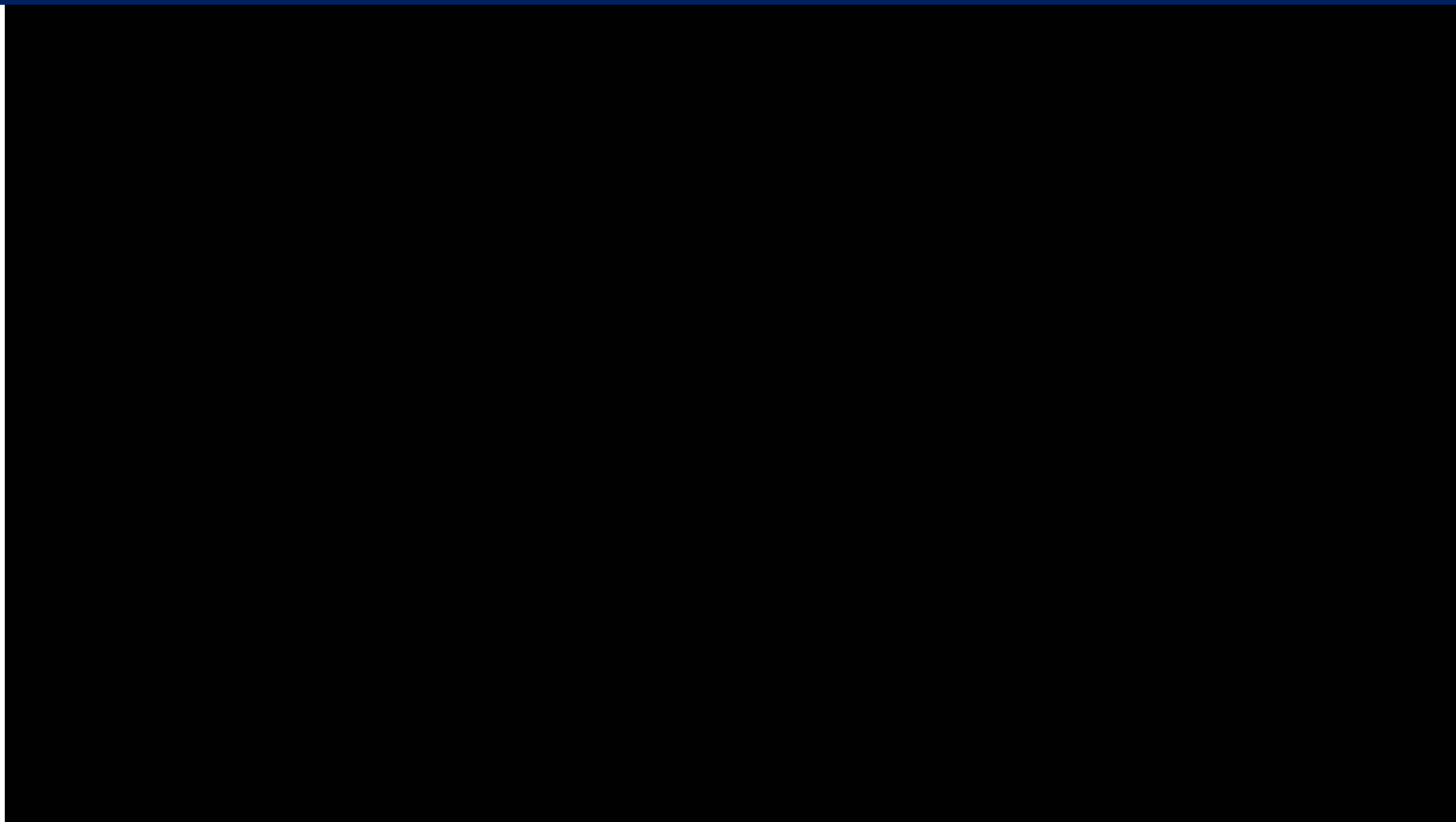
ENTROPA

- https://www.youtube.com/watch?v=ogfcLkr7d8I&feature=emb_title
- Osmitunová plastika 16,5 m X 16,5 m
- Autor: David Černý
- Symbol českého předsednictví
- Bývá označována za kontroverzní – rozvířila stojaté vody evropského moderního umění a nutí diváka, aby popřemýšlel o celkovém evropském uspořádání
- Ztvárňuje stereotypní vnímání 27 z 28 současných států EU v roce 2009. Německo pokryté dálnicemi, Rakousko jako jaderná elektrárna, Itálie plná fotbalistů a Polsko jako bramborové pole dobývané katolíky

DŮSLEDKY ENTROPY

- Na počátku září 2010 se dílo přemístilo do plzeňského Techmania Science Center jako stálá součást expozice o EU
- Mnoho reakcí na provedení:
 - Bulharsko – odeslalo protestní nótu vysokému představiteli EU pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku Javieru Solanovi. Český prezident Václav Klaus zaslal 14. ledna 2009 bulharskému prezidentovi dopis s omluvou.
 - Slovensko – protest vůči svému zobrazení. Ministerstvo zahraničí se s omluvou 16. ledna spokojilo a úpravy plastiky nepožadovalo.
 - Dánsko, Itálie – jejich podoby musely být upraveny
 - Ale také ze strany lidových britských a francouzských novin se dílo dočkalo chváli

SPOT K ČESKÉMU PŘEDSEDNICTVÍ

SPOT K ČESKÉMU PŘEDSEDNICTVÍ

- Součástí kampaně „Tvář českého předsednictví“, jejímž cílem bylo přiblížení lidem evropské politiky a významu předsednictví
- Vtipně pojatý příběh, ve kterém vystupuje 7 slavných českých osobností
- Ve spotu vystupují: architektka Eva Jiříčná, primabalerína Darja Klimentová, vědec a objevitel léků proti rakovině Antonín Holý, dirigent Libor Pešek a dále Tereza Maxová, Jaromír Jágr, Petr Čech. Všechny osobnosti účinkovaly v kampani bez nároku na jakýkoli honorář.
- Ústřední hrdina kostka cukru = český vynález z r. 1843
- Logo: „Evropě to osladíme“ – kladen důraz na originalitu, popření klišé, neotřelost, vtip a kvalita
- Celková cena spotu: 12 miliónů korun
- Také, jako Entropa se spot dočkal různého parodování

ZDROJE

<https://www.volby.cz/pls/ref2003/re13?xjazyk=CZ>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Vstup_%C4%8Cesk%C3%A9_republiky_do_Evropsk%C3%A9_unie

<https://www.euroskop.cz/9090/sekce/cr-a-eu-2010-2014/>

<https://www.euroskop.cz/112/sekce/predsednictvi-cr-v-eu-2009/>

<https://www.euroskop.cz/9033/sekce/predsednictvi-v-rade-eu/>

<https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/eastern-partnership/>

<https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/predsednictvi-cr-v-rade-eu/predsednictvi-eu-22508/>

https://www.youtube.com/watch?v=1pVoUE5_vXs

https://www.youtube.com/watch?v=ogfcLkr7d8I&feature=emb_title

<https://techmania.cz/cs/product/entropa/>

<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/ceska-republika-ziskala-v-roce-2019-z-ro-37294>

Obrázky

https://cs.wikipedia.org/wiki/Referendum_o_p%C5%99istoupen%C3%AD_%C4%8Cesk%C3%A9_republiky_k_Evropsk%C3%A9_unii

https://www.google.cz/search?q=I%C3%ADstek+referendum+2003&tbm=isch&ved=2ahUKEwi5p7KllNsAhWMiqQKHfrLBPgQ2-cCegQIABAA&ooq=I%C3%ADstek+referendum+2003&gs_lcp=CgNpbWcQA1DFswFYsNABYLDSAWgBcAB4AIABtgGIAZoFkgEDNi4xmAEAoAEBqgELZ3dzLXdpei1pbWfAAQE&sclient=img&ei=EpiJX7nWD4yVkgX6I5PADw&bih=603&biw=1229#imgrc=cd-8gIRUIY-5hM

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Plze%C5%88_TechMania_Entropa_4.jpg